

NATUURKUNDIG GEZELSCHAP

MIDDELBURG (Opgericht 1780)

Het doet het bestuur genoegen u voor het a.s. winterseizoen 1982 - 1983 de volgende lezingen te kunnen aanbieden :

Woensdag 13 oktober : Dr.Ir.J.W.Woldendorp, instituut voor Oecologisch Onderzoek te Arnhem

POPULATIE-BIOLOGISCH ONDERZOEK AAN DE KOOLMEES

Modern oecologisch onderzoek wordt gekenmerkt door een multidisciplinaire aanpak en combinatie van veld- en laboratorium onderzoek. Dit zal worden geïllustreerd aan een tweetal voorbeelden, die gekozen zijn uit het onderzoekprogramma van het Instituut voor Oecologisch onderzoek.

Woensdag 17 november : Ir. C. Kooman, Deltadienst Rijkswaterstaat

DE OOSTERSCHELDE, EEN ZEEARM IN DE GREEP VAN DE TECHNIEK

Door de bouw van compartimenteringsdammen in het Oostelijk deel van de Oosterschelde wordt deze zeearm verdeeld in een zout bekken aan de westkant en een zoet randmeer langs de Brabantse oever. In het zoute gedeelte wordt het getij gedempt door de in aanbouw zijnde stormvloedkering in de mond van de Oosterschelde. Deze demping van het getij en het verzoeten van een deel van het huidige Oosterschelde bekken heeft grote gevolgen voor het aquatisch milieu en het landschappelijk aanzicht van de oevers. Deze gevolgen en de kwaliteitsbeheersing van het milieu zullen nader worden uiteengezet.

Woensdag 8 december : Prof.Dr.Ir. N.Bom, Erasmus Universiteit

DIAGNOSTISCHE ULTRAGELUIDSTECHNIEKEN

Het principe van alle echo-systemen wordt gevormd door het meten van echolooptijden. Korte geluidspulsjes worden in een bundel uitgezonden en de echo's van reflecterende objecten geregistreerd. Aldus ontstaat een doorsnede-beeld van het te onderzoeken orgaan. Dit kan op een voor de patient geheel ongevaarlijke wijze geschieden. Momenteel zijn apparaten ontwikkeld waarmee zelfs onderzoek gedaan kan worden aan bewegende structuren, zoals hethart. Ook is het mogelijk om het ongeboren kind met ultrageluid te bestuderen. Tenslotte zullen een aantal voorbeelden worden geïllustreerd met behulp van een korte film.

Woensdag 19 januari : Mevr.Dr.L.H.van Wijngaarden-Bakker, Inst.v.Prae- en Protohistorie, UvA.

OEOLOGISCH-ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK OP SPITSBERGEN

In de eerste helft van de 17^e eeuw stichtten Nederlandse Walvisvaarders het walvisstation Smerenburg op Amsterdameiland te Spitsbergen (ca. 79°50' N.B.) Tijdens drie grote opgravings-

campagnes in 1979-1981 werd grote aandacht besteed aan het oecologisch onderzoek. Geholpen door de uitstekende conserveringsomstandigheden ter plaatse kon een grote hoeveelheid botanisch en zoölogisch materiaal verzameld worden. Dit materiaal is deels afkomstig van door de Walvisvaarders meegebracht voedsel (gepekeld vlees, stokvis, graan, vruchten) en deels van ter plaatse verzameld voedsel (rendieren, lepelblad). Het gedetailleerde onderzoek geeft aanwijzingen omtrent de levenswijze in en adaptatie aan het arctische milieu van de 17e eeuwse walvisvaarders.

Woensdag 16 februari : Prof.Drs. D. Eckhart, 's-Gravenhage

AARDVERKENNENDE SATELLIETEN

Het verkennen van de aarde vanuit de ruimte met behulp van satellieten biedt voor verscheidene vraagstellingen unieke mogelijkheden. Samenhangen in een groot verband kunnen snel overzien worden met behulp van één enkel apparaat opgesteld in een satelliet. Op kleinere schaal hebben vliegtuigen het nut voor dit soort doeleinden al ruimschoots bewezen, maar aardverkennde satellieten zijn pas relatief kort beschikbaar en het resultaat van onderzoekingen naar toepassingsmogelijkheden komt slechts geleidelijk ter beschikking. In de voordracht zal aandacht worden besteed aan de fundamentele problemen als ook aan verkregen resultaten, in het bijzonder aan zeer recente onderzoekingen betreffende de Noordzee.

Woensdag 16 maart : Dr.W.F.Prud'homme van Reine,
Rijksherbarium, Leiden

EXPEDITIES MET HET OCEANOGRAFISCH VAARTUIG HR.MS.TIJDAMAN

In 1975 startte een nationaal programma voor oceaandonderzoek bestaande uit een aantal onderzoeksprojecten op het gebied van de fysische en chemische oceanografie, mariene geologie en geofysica alsmede de mariene biologie. Een van de grootste projecten van dit programma is het CANCAP project (Canarische eilanden, Kaap Verdisch gebied). Sedert 1976 worden daar onderzoekingen uitgevoerd met de Hr.Ms. Tijdeman. Tijdens de lezing zullen vooral de marien-biologische onderzoekingen aan boord van het schip en op de eilanden worden belicht.

Bovenstaande lezingen worden gehouden in gebouw 'De Schakel' ,
Bachtensteene 14 te Middelburg. Aanvang 20.00 uur.

Het bestuur :

Drs. J.Schelkens, voorzitter
C.M. Ghijsen , penningmeester
L. van de Boogert
Dr. L.P. Roegholt
Ing. C. Kalverboer
H.J.Zuidervaart , secretaris

Contact adres : Girsesland 85 , 4337 CG Middelburg, tel. 37375.